

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zgierzu zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 czerwca 2018 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I C 1743/16:

I. z powództwa D. Z. przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, o ustalenie i zapłatę:

1. oddalił powództwo,
2. nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego;

II. z powództwa D. Z. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. o ustalenie i zapłatę:

1. oddalił powództwo,
2. nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych, które przedstawiają się następująco:

W dniu 15 stycznia 2013 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. oraz D. Z. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) zawarli umowę pożyczki oznaczonej numerem BG/P- (...). Na mocy tejże umowy pożyczkobiorcy miała być przekazana kwota 11.849,61 zł na cel operacyjny i kwota 3.150,39 zł na inwestycję w polisę na życie. Jednocześnie strony ustaliły, że pożyczka zostanie wypłacona jednorazowo, a będzie spłacana systemem balonowym, w 120 miesięcznych ratach zgodnie z harmonogramem spłat. Zabezpieczeniem spłaty miała być m.in. cesja z produktu inwestycyjnego numer (...) 015/13 (Towarzystwo (...)). Uruchomienie pożyczki nastąpić miało pod warunkiem zawarcia z Idea Bankiem umowy rachunku rozliczeniowego prowadzonego przez tenże Bank, przedłożenie kopii wniosku o zawarcie polisy ubezpieczenia na życie w (...), a także spełnienia pozostałych warunków wskazanych w umowie. Spłata zobowiązań miała następować z złotych polskich – zgodnie z harmonogramem, a pod pojęciem rat miały się mieścić również raty odsetkowe. Spłata kapitału miała nastąpić na koniec okresu pożyczki w jednej racie, równej kwocie pożyczki z dnia jej uruchomienia. Oprocentowanie pożyczki na dzień jej udzielenia było stałe i wynosiło 22%, nadto nie mogło przekraczać oprocentowania maksymalnego.

Tego samego dnia D. Z. zadeklarowała swoje przystąpienie do ubezpieczenia na podstawie umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (...) Plan emerytalny (...) zawartej między Idea Bankiem a Towarzystwem (...) Spółką Akcyjną. Powódka zadeklarowała pierwszą składkę w kwocie 3.150,39 zł, a kolejne składki – w kwotach po 150,39 zł. Składka zainwestowana miała wynieść 15.000 zł. D. Z. potwierdziła, że otrzymała i zapoznała się z warunkami ubezpieczenia, regulaminem i tabelą opłat i limitów. Jednocześnie powódka zadeklarowała chęć objęcia jej ubezpieczeniem od utraty zysku.

W dniu 14 stycznia 2013 roku D. Z. zawarła z (...) Spółką Akcyjną umowę o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

Dnia 15 stycznia 2013 roku D. Z. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) oraz (...) Bank S.A. zawarli warunkową umowę zwolnienia z długu dłużniczki, przy czym zwolnienie obejmowało tylko kwotę kapitału i uzależnione było od łącznego spełnienia kilku warunków, np. utrzymania i wykonywania umowy o abonament księgowy zawartej z (...) S.A.

Dnia 17 stycznia 2013 roku Bank przekazał na utworzony rachunek należący do D. Z. kwotę 11.849,61 zł, a nadto kwotę 3.150,39 zł – zgodnie z umową i dyspozycją.

Dnia 19 marca 2013 roku D. Z. oraz (...) Bank Spółka Akcyjna zawarli umowę cesji praw przysługujących powódce z umowy ubezpieczenia (a zatem: świadczenia z tytułu rezygnacji i całkowitego wykupu, świadczenia z tytułu zgonu i świadczenia z tytułu dożycia). Cesja ta zabezpieczać miała wiarygodność Banku z tytułu zawartej umowy pożyczki. Umowa ta miała obowiązywać od chwili podpisania do chwili ziszczenia się warunku rozwiązującego polegającego na wygaśnięciu wszelkich zobowiązań pożyczkobiorczyni wobec Banku.

Pismem z dnia 27 marca 2013 roku Towarzystwo (...) S.A. poinformowało powódkę, iż w dniu 8 marca 2013 roku upłynął termin zapłaty kwoty 150,39 zł należnej na poczet składki ubezpieczeniowej. Ubezpieczyciel wskazał też, że nieopłacanie składek będzie skutkowało rozwiązaniem stosunku ubezpieczenia oraz wypłatą kwoty równej wartości rachunku pomniejszoną o opłatę likwidacyjną.

Uiszczane przez powódkę na rzecz Banku kwoty były początkowo zaliczane – zgodnie z umową – na spłatę odsetek.

W związku z nieterminową spłatą rat Bank wypowiedział umowę pożyczki.

W dniu 9 kwietnia 2014 roku (...) Bank Spółka Akcyjna oraz D. Z. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) zawarli umowę ugody. Na jej mocy D. Z. uznała wymagalne wobec Banku zadłużenie w kwocie 18.453,07 zł, na które składało się: kapitał wymagalny w wysokości 15.000,00 zł, odsetki umowne w kwocie 1.225,00 zł, odsetki karne w kwocie 653,34 zł oraz opłaty i prowizje w kwocie 1.584,73 zł. Ponadto wskazano, iż od kapitału Bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (wynoszące wtedy 16%).

D. Z. spłaciła część ustalonych ugodą rat, choć czyniła to z opóźnieniem.

W dniu 23 marca 2015 roku D. Z. zrezygnowała z prowadzenia przez (...) Bank S.A. jej rachunku firmowego i osobistego. Rachunki te zostały zamknięte.

Bankowy tytuł egzekucyjny oznaczony numerem (...) wystawiony przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w dniu 4 marca 2014 roku, zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu wydanym dnia 26 marca 2014 roku, w sprawie o sygn. akt I Co 633/14 stał się podstawą wszczęcia egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. B.. Egzekucja ta została wszczęta celem wyegzekwowania na rzecz pozwanego należności głównej w kwocie 9.364,44 zł, odsetek w kwocie 609,56 zł i innych kosztów w wysokości 1.018,91 zł.

Pismem datowanym na dzień 20 grudnia 2016 roku D. Z. złożyła (...) Bankowi Spółce Akcyjnej oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu w dniu 15 stycznia 2013 roku, w którym wskazała, iż działała w mylnym przekonaniu, że spłaca „normalną pożyczkę w ratach kapitałowo – odsetkowych, a po spłacie otrzyma zwrot odsetek, jak zapewniał doradca”. Nadto powódka podniosła, że ubezpieczenie – w jej mniemaniu - obejmowało (...), ubezpieczenie od utraty pracy, a uiszczona składka była składką jednorazową za cały czas trwania umowy, a dodatkowo, iż otwarte rachunki bankowe - zarówno rachunek osobisty jak i firmowy, będą bezpłatne i że będzie można z nich w każdej chwili zrezygnować.

Powódka w stosunku do obu pozwanych wniosła o ustalenie, iż zawarte umowy (umowa pożyczki i umowa ubezpieczenia) z uwagi na skuteczne uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu były nieważne. Sąd Rejonowy uznał, że po stronie powodowej nie istnieje interes prawny w wytoczeniu przedmiotowych powództw. Sama bowiem D. Z. wniosła jednocześnie powództwa dalej idące, tj. przeciwko (...) Bankowi S.A. - o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i zapłatę, a przeciwko Ubezpieczycielowi – o zapłatę i właśnie dlatego nie sposób uznać, aby powódka miała interes prawny w wytoczeniu powództw z art. 189 k.p.c., a ponieważ interes prawny powódki jest materialnoprawną przesłanką powództwa o ustalenie, brak tego interesu prowadził do oddalenia obu powództw o ustalenie nieważności umów.

Sąd Rejonowy stwierdził, że w niniejszej sprawie nie znajdują zastosowanie regulacje dotyczące niedozwolonych postanowień umownych zawarte w art.385¹ i następnych kodeksu cywilnego. Powódka zawarła umowy w związku z

działalnością gospodarczą prowadzoną pod nazwą (...) D. Z., co oznacza, że przy zawieraniu umowy występowała jako równorzędna strona tego stosunku zobowiązaniowego, nie wymagająca szczególnej ochrony prawnej.

W zakresie żądania pozbawienia tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 26 marca 2014 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 633/14, powódka konsekwentnie twierdziła, że zawierając umowę została wprowadzona przez konsultanta Banku w błąd. Wskazała też, iż ustalone przez nią wcześniej warunki nie znalazły odzwierciedlenia w egzemplarzu umowy, który został jej podsunięty do podpisania, a którego nie miała możliwości przeczytać.

Sąd Rejonowy uznał, że powódka nie sprostowała ciężarowi dowodu i nie udowodniła, ażeby poczynione przez nią z konsultantem Banku ustalenia były inne niż te, które ostatecznie sformułowane zostały w podpisanej umowie. Jednocześnie – nawet gdyby uznać, iż w istocie było tak jak wskazała powódka, czyli że działała ona pod wpływem błędu podpisując umowę późnym wieczorem w samochodzie konsultanta bez jej przeczytania, to sama powódka wskazała, że umowę oraz dokument odnośnie ubezpieczenia otrzymała pocztą po około miesiącu od ich podpisania. Nie sposób uznać, ażeby złożone przez D. Z. oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu zawarte w jej piśmie datowanym na dzień 20 grudnia 2016 roku (bez potwierdzenia jego doręczenia pozwanemu i co istotne – dotyczące tylko oświadczenia z dnia 15 stycznia 2013 roku, nie ugody) wywarło oczekiwany przez powódkę skutek.

W konsekwencji skoro powódka nie uchyliła się skutecznie od złożonego oświadczenia woli – umowa pozostaje ważna oraz skuteczna. Oznacza to, że odpadła jedna z podnoszonych przez D. Z. podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Sąd Rejonowy uznał także, że powódka nie wykazała, by kwoty należności ujęte w bankowym tytule egzekucyjnym były nieprawidłowe.

Powódka nie miała też interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieważności umowy ubezpieczenia, gdyż przysługiwało jej roszczenie dalej idące – o zapłatę.

Przepis art. 808 § 1 i 5 k.c. wprost wskazuje, że ubezpieczony konsument może powoływać się na niedozwolone postanowienia umowne. Tymczasem powódka wyrażając zgodę na objęcie jej ubezpieczeniem działała jako przedsiębiorca, a czynność ta była dokonywana w związku z tą działalnością. Fakt ten potwierdza też okoliczność, iż cesja praw z tejże umowy stanowiła zabezpieczenie spłaty zaciągniętej pożyczki. Okoliczności te przesądzają o tym, że wszelkie zarzuty powódki, wspierane argumentacją Rzecznika (...), nie znajdują uzasadnienia i zastosowania w niniejszej sprawie. D. Z. nie działała bowiem jako konsument, a tym samym nie została objęta szczególną ochroną przewidzianą przez ustawodawcę, a chroniącą- z założenia- słabszą stronę stosunku zobowiązaniowego.

W ocenie Sądu Rejonowego nie sposób uznać, by roszczenie o zapłatę powódka mogła formułować z uwagi na skuteczne uchylenie się od skutków oświadczenia złożonego pod wpływem błędu, czy też podstępem. Powódka nie udowodniła, ażeby konsultant Banku wprowadził ją w błąd w zakresie umowy ubezpieczenia, do której D. Z. przystąpiła.

Podobnie - nawet gdyby uznać, iż powódka działała pod wpływem błędu - to powódka przyznała w jednym z pism, że dokumenty dotyczące ubezpieczenia otrzymała jakiś miesiąc po ich podpisaniu. Dodatkowo sam ubezpieczyciel poinformował ją o braku zapłaty kolejnej składki, a zatem powódka już wówczas miała świadomość, iż ubezpieczenie to nie wiązało się z jednorazową wpłatą. Pomimo to powódka nigdy nie złożyła pozwanemu Ubezpieczycielowi oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, zatem uprawnienie to wygasło. Niezależnie od powyższego, wobec zawartej przez (...) Bank Spółkę Akcyjną cesji wierzytelności – do otrzymania wszelkich świadczeń z tytułu tejże umowy uprawniony był wyłącznie Bank.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy uznał roszczenie pozwu za niezasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając rozstrzygnięcie w części, tj.:

1. w stosunku do pozwanego (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. w zakresie punktu 1. w całości,
2. w stosunku do pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. w zakresie punktu 1. wyroku w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu powódka zarzuciła:

1. niewyjaśnienie przez Sąd wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 244 § k.p.c. poprzez bezzasadne pominięcie wniosku dowodowego powoda w postaci istotnego stanowiska w sprawie wyrażonego pisemnie przez Rzecznika (...), mimo że dowód przesądzić mógł o odpowiedzialności choćby jednego pozwanego, co skutkowało rozstrzygnięciem niekorzystnym dla powoda i oddaleniem powództwa w całości;

b) art. 328 § 2 k.p.c. przez niewyjaśnienie przyczyn uznania przez Sąd pewnych dowodów za wiarygodne, a innym odmówienia mocy dowodowej oraz podstaw prawnych wydanego wyroku;

2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia zasad postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez:

- dokonanie oceny materiału dowodowego z nieusprawiedliwionym pominięciem istotnej jego części tj. z pominięciem w szczególności treści dokumentów: opinii Rzecznika (...), Decyzji Prezesa UOKiK, zeznań strony powodowej, zeznań świadka M. Z., skutkiem czego uznano, że powódka nie udowodniła żądania i w konsekwencji nie uwzględnienia powództwa nawet w części;
- nie dopuszczenie z urzędu dowodu nie wskazanego przez stronę powodową w postaci umowy pożyczki wraz z harmonogramem spłat, który to dowód Sąd powinien przeprowadzić z urzędu biorąc pod uwagę słabszą pozycję strony powodowej oraz jej działanie bez fachowej pomocy pełnomocnika w odróżnieniu od pozwanych, jak również ewentualne wnioski mogące wypłynąć z przeprowadzonego dowodu.

b) art. 233 § 1 k.p.c., 231 k.p.c., 228 k.p.c. poprzez:

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów skutkujące dokonaniem błędnych ustaleń faktycznych, pozostających w sprzeczności z zebraniem materiałem dowodowym, a także z doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania poprzez:

- arbitralne uznanie przez Sąd, że powódka zawarła umowę jako przedsiębiorca, a zatem materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie ma znaczenia dla jej rozstrzygnięcia i powództwo należy oddalić, podczas gdy powódka miała wprawdzie zarejestrowaną działalność gospodarczą w dniu zawarcia umowy z pozwanym bankiem, co było zresztą warunkiem otrzymania pożyczki, jednak z pewnością nie zawarła umowy bezpośrednio związanej z profilem działalności, którą miała prowadzić (sklep z używaną odzieżą), a ponadto przysługuje jej ochrona analogiczna do ochrony słabszej strony kontraktu, co skutkowało nieuzasadnionym pominięciem przez Sąd istotnych dowodów w sprawie, a w konsekwencji wydaniem niekorzystnego dla powódki orzeczenia;

- nieuzasadnione przyjęcie skutkujące pominięciem dokumentów, że Rzecznik (...) wydając opinię w sprawie powódki pozostawał w błędnym przekonaniu, że występuje on w ochronie konsumenta, a nie przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą, podczas gdy analiza przedłożonej przez powódkę opinii w żadnym razie nie poddaje w wątpliwość faktu, iż Rzecznik (...) doskonale wiedział, iż zajmuje się sprawą Idea Banku, a więc banku wyłącznie dla przedsiębiorców i działa w interesie klientów tego banku, a zatem nie pozostawał on w błędzie co do osoby powódki, a nadto nieusprawiedliwione i sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania przyjęcie przez Sąd,

iż specjalistyczny organ upoważniony przepisami prawa do zajmowania stanowiska w sprawach indywidualnych nie zdaje sobie sprawy w imieniu jakich uczestników rynku się wypowiada, co jest również sprzeczne z doświadczeniem życiowym, które nie pozwala wyprowadzić takich wniosków z przedłożonych przez powódkę dowodów, a przez to błędne przyjęcie, że w sprawie nie mają zastosowania w stosunku do powódki przepisy chroniące konsumentów;

- nieuzasadnione pominięcie dowodu z zeznań powódki w przedmiocie ustaleń poczynionych z doradcą pozwanego banku co do treści umowy i okoliczności jej zawarcia oraz obsługi ze strony banku, podczas gdy zeznania powódki były wyczerpujące, spójne i logiczne, a ponadto pokrywały się z zeznaniami świadka i były tożsame z powszechnie wyrażaną opinią i doświadczeniem innych klientów pozwanego banku w przedmiocie niezgodności jego działań z przepisami prawa, w tym zasadami współżycia społecznego, które to fakty były powszechnie znane, a zatem nie wymagały udowodnienia;

- nieuzasadnione pominięcie dowodu z zeznań świadka w zakresie zeznań dotyczących ustaleń poczynionych z doradcą banku co do treści umowy i okoliczności jej zawarcia oraz jakości obsługi ze strony banku, podczas gdy zeznania świadka były wyczerpujące, spójne i logiczne, a sam fakt, iż świadek jest mężem powódki nie powinien przesądzać o braku wiary w jego zeznania;

- wyprowadzenie błędnych wniosków z zeznań powódki prowadzących do uznania, iż zeznania przez nią złożone były niespójne, podczas gdy powódka wyjaśniała wyraźnie, iż część dokumentów w postaci samej umowy pożyczki (bez pozostałych dokumentów) oraz certyfikat potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia otrzymała około miesiąca od dnia podpisania umowy, natomiast pozostałe dokumenty, stanowiące integralne części umowy pożyczki lub też będące z nią w bezpośrednim związku otrzymała ona dopiero w roku 2016 r. z uwagi na brak możliwości wyegzekwowania tych dokumentów od pozwanego banku, a zatem jej zeznania były spójne i logiczne,

- nieuzasadnione pominięcie dowodu z wydruku decyzji Prezesa UOKiK z oficjalnej strony instytucji publicznej w związku z tym, iż w ocenie Sądu nie stanowi ona dokumentu urzędowego ani prywatnego, gdyż nie jest opatrzona podpisem, podczas gdy decyzja ta zawierała istotne dla sprawy spostrzeżenia, a nadto pochodziła z oficjalnej strony internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a zatem niezrozumiałym i pozbawionym uzasadnienia jest nieskorzystanie przez Sąd z jej treści dla celów dowodowych w sytuacji, gdy powódka nie była w stanie uzyskać w.w. dokumentu z podpisem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta, gdyż decyzje jego publikowane są na stronie internetowej właśnie w tym celu, aby jak najszerszy krąg zainteresowanych podmiotów mógł zapoznać się z ich treścią, które to decyzje najczęściej wydane są w sprawach ogólnie pojętego interesu publicznego;

- niezgodne z zasadami logicznego rozumowania, nieuzasadnione przyjęcie, że powódka powinna złożyć towarzystwu ubezpieczeń odrębne oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, a w związku z tym, że tego nie uczyniła w ustawowym terminie powództwo należało oddalić, podczas gdy w ocenie Sądu towarzystwo ubezpieczeń nie było stroną umowy zawartej z powódką, co w konsekwencji skutkowało wydaniem zaskarżonego orzeczenia oddalającego powództwo w całości,

- nieuzasadnione, dowolne stwierdzenie, iż powódka złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu po upływie ustawowego terminu, podczas gdy z zeznań powódki oraz okoliczności sprawy wynika, że powódka złożyła oświadczenie niezwłocznie po otrzymaniu kompletu dokumentacji od pozwanego banku (po ok. 3 latach od zawarcia umowy).

Zdaniem skarżącej w konsekwencji Sąd nie zastosował m.in.:

- art. 385¹ §1 - 4 k.c. - w sytuacji, gdy pozwany powoływał się na okoliczność, iż postanowienia umowy były ustalane indywidualnie, jednak nie dysponował w tym zakresie żadnym dowodem w sprawie;

- art. 353¹, 385 k.c. - podczas gdy z dogłębnej analizy okoliczności niniejszej sprawy można wyprowadzić wniosek, iż w niniejszej sprawie odpowiednie zastosowanie do powódki znaleźć powinny przepisy dotyczące konsumentów;

- art. 24 ust.1 i ust.2 pkt 2 u.o.k.k., a przez to uznanie, że umowy zawartej przez powódkę były ważne i wiążą ją, podczas gdy w niniejszej sprawie znaleźć powinny zastosowanie przepisy dotyczące konsumentów;

- art. 58 § 1 i § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy umowy zawarte przez powódkę są nieważne ze względu na sprzeczność z prawem, w tym z zasadami współżycia społecznego, co z kolei znajduje oparcie w materiale zgromadzonym w sprawie i powinno stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Wobec podniesionych zarzutów apelująca wniosła o:

1. zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie i uwzględnienie żądania pozwu ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
2. zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwane Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna we W. wniosło o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki w stosunku do pozwanego Towarzystwa (...) S.A. we W. jako bezzasadna podlegała oddaleniu, natomiast w stosunku do pozwanego (...) Bank S.A. w W. jest o tyle zasadna, że skutkowałą uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W celu rozpoznania wniesionej apelacji i rozstrzygnięcia o słuszności wyroku Sądu I instancji, niezbędnym jest uporządkowanie żądań powódki i wniesionych przez nią zarzutów apelacji.

Porządkując zatem w pierwszej kolejności żądania pozwu, należy odnotować, że powódka wystąpiła przeciwko pozwanemu (...) Bank S.A. w W. z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa oraz o zapłatę. W stosunku do pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. powódka wniosła o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa oraz o zapłatę.

Pozostające w związku z żądaniami zarzuty apelacji dość chaotycznie sformułowane, koncentrują się na dwóch zagadnieniach, o czym mowa poniżej.

W ocenie Sądu Okręgowego, ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w przedmiocie procesu (art. 227 k.p.c.) nie są obarczone błędem i znajdują oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. Sąd Okręgowy przyjmuje zatem wskazanie ustalenia za własne. Natomiast ich ocena w świetle art. 233 § 1 k.p.c. budzi wątpliwości w określonym zakresie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. należy przypomnieć, że wtedy tylko może mieć istotny wpływ na wynik sprawy, jeśli braki lub inna wadliwość uzasadnienia zaskarżonego wyroku uniemożliwiają Sądowi II instancji dokonanie kontroli instancyjnej (por. wyrok SN z dnia 06.08.2015 V CSK 671/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 lipca 2015 r. VI ACa 1112/14 – legalis), co w badanej sprawie nie ma miejsca.

W zakresie zarzutów naruszenia prawa procesowego, art. 233 § 1 k.p.c., 231 k.p.c., 232 k.p.c. i art. 228 k.p.c. powódka przypisała wiodące znaczenie arbitralnemu uznaniu przez Sąd, że powódka zawarła umowę jako przedsiębiorca, podczas gdy powódka miała wprawdzie zarejestrowaną działalność gospodarczą w dniu zawarcia umowy z pozwanym bankiem, jednak nie zawarła umowy bezpośrednio związanej z profilem działalności, którą miała prowadzić (sklep z używaną odzieżą), co powinno przesądzać o ochronie konsumenckiej, nadto skoncentrowała się na nieuzasadnionym pominięciu stanowiska Rzecznika (...).

Pierwszą ze wskazanych kwestii należy rozważyć w aspekcie przepisów prawa materialnego, bo w istocie skarżąca, choć zarzuca błąd w ustaleniach faktycznych i niewłaściwą ocenę, to w istocie nie kwestionuje prawidłowości podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w tym zakresie, lecz nie zgadza się z jej oceną w świetle norm materialno prawnych, wywodząc, że przysługuje jej status konsumenta, a co za tym idzie możliwość powoływania się na klauzule niedozwolone (art. 385¹ k.c.).

Jeśli chodzi o stanowisko Rzecznika (...), nie ma przeszkód w posiłkowaniu się złożonym dokumentem i poddaniu go ocenie zgodnie z art. 233 k.p.c.

Wbrew stanowisku apelacji, Sąd Rejonowy nie pominął dowodu z zeznań powódki, lecz dokonał ich oceny, podobnie jak oceny zeznań świadka M. Z., odmiennie od oczekiwań skarżącej. Sąd ten przyjął bowiem, że powódka mimo podpisania umowy w nieodpowiednich warunkach, miała czas na dokładne zapoznanie z jej treścią po doręczeniu dokumentów po upływie około miesiąca. Tymczasem z zeznań skarżącej wynika, że tylko część dokumentów (samą umowę pożyczki oraz certyfikat potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia) otrzymała po upływie około miesiąca od dnia podpisania umowy, natomiast pozostałe dokumenty, stanowiące integralną część umowy pożyczki lub też będące z nią w bezpośrednim związku otrzymała dopiero w 2016 r. z uwagi na brak możliwości wyegzekwowania tych dokumentów od pozwanego banku. Należy zatem zgodzić się z apelującą, że ocena jej zeznań w tym aspekcie uchybia dyrektywom art. 233 § 1 k.p.c., czyniąc zarzut naruszenia wskazanej normy prawnej w tym zakresie uzasadnionym.

Pominięcie dowodu z wydruku decyzji Prezesa UOKiK z oficjalnej strony instytucji publicznej z argumentacją Sądu Rejonowego, że nie stanowi ona dokumentu urzędowego ani prywatnego, gdyż nie jest opatrzona podpisem, podczas gdy decyzja ta zawierała istotne dla sprawy spostrzeżenia, a nadto pochodziła z oficjalnej strony internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, także nie odpowiada wymogom oceny z art. 233 § 1 k.p.c.

Zarzut wadliwej oceny złożenia przez powódkę oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu po upływie ustawowego terminu, podczas gdy z zeznań powódki oraz okoliczności sprawy - jak podnosi skarżąca- wynika, że powódka złożyła oświadczenie niezwłocznie po otrzymaniu kompletu dokumentacji od pozwanego banku (po ok. 3 latach od zawarcia umowy) można będzie uznać za trafny w sytuacji, gdy ocena jej zeznań w odniesieniu do zakresu dokumentów doręczonych powódce po dacie zawarcia umowy zostanie dokonana ponownie. Jej wynik przesądzi o trafności zarzutu w opisanym zakresie.

Poczynione przez Sąd I instancji ustalenia w stosunku do pozwanego (...) Bank S.A. w W., w konfrontacji z treścią dowodów zgromadzonych w sprawie, nie pozostawiają wątpliwości, że wyrok w stosunku do tego pozwanego zapadł przedwcześnie, w stanie sprawy niedostatecznie wyjaśnionej do rozstrzygnięcia. W konsekwencji zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej z punktu widzenia prawidłowości subsumpcji, a to świadczy, że istota sprawy nie została rozpoznana.

Przechodząc do zarzutów naruszenia prawa materialnego, stwierdzić należy, że powództwo o ustalenie przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego przeciwko obu pozwanym znajduje podstawę prawną w art. 189 k.p.c. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Podstawową przesłanką tego żądania jest zatem istnienie po stronie powodowej interesu prawnego. Interes prawny jest to stan, w którym po pierwsze nie istnieje inny środek prawny, przy użyciu którego powód uzyskać może skuteczną ochronę, a po drugie, orzeczenie wydane na podstawie art. 189 k.p.c. taką skuteczną ochronę zapewni (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 stycznia 2019 r., I ACa 205/18, Lex nr 1887029). Interes prawny występuje wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień powoda bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia, czy realnej możliwości realizacji. O prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia postępowania sądowego i uzyskania orzeczenia oznaczonej treści, decyduje potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Wynik tego postępowania powinien doprowadzić do usunięcia wątpliwości i zapewnienia powodowi ochrony albo definitywnego zakończenia istniejącego sporu, ewentualnie zapobiegnięcia niebezpieczeństwu zaistnienia takiego sporu w przyszłości. Potrzebę

ochrony prawnej determinuje niekiedy również określona sytuacja prawna, w jakiej znajduje się powód, zmierzający do jej prawnego wyjaśnienia. Jeżeli powództwo o ustalenie istnienia prawa lub stosunku prawnego jest jedynym możliwym środkiem jego ochrony, powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2016 r., III CSK 82/15, Legalis nr 1460640). Zatem skoro zostało wytoczone powództwo o świadczenie, mające podstawę w stosunku prawnym, co do którego twierdzi się, że nie istnieje, to nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia, gdyż możliwe jest w tamtym procesie podnieść taki zarzut jako niweczący roszczenie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2019 r., I CSK 80/18, Legalis nr 1882808). Zasadnie przyjmuje się, że nie ma interesu w żądaniu ustalenia na podstawie art. 189 k.p.c. strona, która może dochodzić obrony swoich praw w inny sposób (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 kwietnia 2018 r., I ACa 22/18, L. nr (...)).

Przekładając powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy zasadnie oddalił powództwa o ustalenie w stosunku do obu pozwanych, gdyż powódka w stosunku do każdego z nich dysponuje innym środkiem prawnym pozwalającym na ochronę jej praw. Co więcej, powódka skorzystała z tych praw w niniejszym postępowaniu, występując przeciwko pozwanym z innymi roszczeniami: w stosunku do (...) Bank S.A. w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności oraz o zapłatę, a w stosunku do Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna we W. o zapłatę. Tym samym występując w stosunku do pozwanych z roszczeniem dalej idącym, o świadczenie, należy stwierdzić, iż Sąd Rejonowy doszedł do słusznego przekonania, że w niniejszej sprawie po stronie powodowej nie występuje interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. co do obu powództw o ustalenie.

Natomiast jeśli chodzi wyłącznie o relację między powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności a powództwem o ustalenie, Sąd Najwyższy w wyroku z 24.5.2005 r. (V CK 644/04, L.) stwierdził, że możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego (art. 840 § 1 k.p.c.) nie pozbawia osób, przeciwko którym toczy się postępowanie egzekucyjne, interesu prawnego uzasadniającego żądanie ustalenia nieistnienia stosunku prawnego (art. 189). Powództwo o ustalenie, że nie istnieje należność stwierdzona aktem notarialnym albo bankowym tytułem egzekucyjnym, stanowi także drogę do podważenia zasadności świadczenia objętego tego rodzaju tytułem egzekucyjnym przed nadaniem im klauzuli wykonalności. Z powyższym stanowiskiem należy się zgodzić, z uwagi na różny przedmiot żądań obu powództw, a także odmienny charakter orzeczeń je uwzględniających. O ile wyrok pozbawiający tytuł wykonawczy wykonalności ma charakter konstytutywny, to orzeczenie zapadłe w wyniku rozpoznania powództwa opartego na art. 189 KPC ma walor deklaratywności. Oczywiście szerszy zakres ochrony daje dłużnikowi powództwo opozycyjne, ze względu na jego wpływ na przebieg postępowania egzekucyjnego (art. 824 § 1 pkt 5 KPC), podczas gdy wyrok ustalający brak świadczenia będącego przedmiotem egzekucji, nie ma wpływu na jej przebieg. Wskazuje to na odmiennie cele obydwu środków prawnych i w efekcie nie może przesądzać o braku interesu prawnego w żądaniu ustalenia. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności do powództwa o ustalenie.

Sama potencjalna możliwość wytoczenia powództwa o umorzenie egzekucji, albo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności opartego na zarzucie, że egzekwowana wierzytelność nie istnieje z powodu nieważności czynności prawnej, z której wierzytelność ta wynika, nie zawsze wyłącza istnienie po stronie dłużnika interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie nieważności czynności prawnej. Taka możliwość istnieje wtedy, gdy wyrok pozbawiający tytuł wykonawczy wykonalności (lub umarzający egzekucję) nie da pełnej ochrony prawnej dłużnikowi (wyr. SN z 17.4.2015 r., III CSK 226/14, L.).

W zakresie skierowanego przeciwko pozwanemu Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej we W. powództwa o zapłatę, trzeba powiedzieć, że podstawą faktyczną żądania było wpłacenie na rzecz pozwanego kwoty 3150,39 zł z tytułu pierwszej składki ubezpieczeniowej, wynikającej z przystąpienia do ubezpieczenia na podstawie umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z ubezpieczeniowy funduszem kapitałowym (...). Zawarcie wskazanej polisy było warunkiem do uruchomienia pożyczki udzielonej przez (...) Bank S.A. Już w samej treści umowy wskazano, że w skład całkowitej kwoty pożyczki wchodzi inwestycja w polisę na życie TU na (...) S.A. w kwocie 315,39 zł, która była równoważnością pierwszej składki ubezpieczeniowej i została bezpośrednio przekazana przez bank na rachunek wskazany w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia. Kwota żądana pozwem – tj. kwota uiszczony pierwszej składki ubezpieczeniowej jest częścią składową kwoty całej pożyczki, która jest przedmiotem bankowego tytułu egzekucyjnego i zawiera się we wskazanym w tym tytule kapitale w kwocie 15000 zł. Tym samym kwota składki ubezpieczenia

nie może być jednocześnie przedmiotem dwóch żądań – pozwu o zapłatę przeciwko towarzystwu ubezpieczeń oraz pozwu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, który obejmuje powyższą składkę. Zatem w ocenie Sądu Odwoławczego powódka nie ma interesu prawnego w żądaniu zapłaty od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W., gdyż powyższe będzie przedmiotem postępowania przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Podsumowując powyższy wywód stwierdzić należy, iż rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie powództwa przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. było zasadne, a wywiedziona przez powódkę apelacja nie zawierała zarzutów, mogących podważyć rozstrzygnięcie tego sądu, w związku z czym, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd postanowił nie obciążać powódki obowiązkiem zwrotu stronie pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego ze względu na sytuację majątkową powódki i jej przeświadczenie o zasadności roszczenia w sytuacji skomplikowanego charakteru sprawy.

Apelacja w stosunku do pozwanego (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest o tyle zasadna, że skutkuje uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego w postaci art. 385¹ § 1 k.c. należy uznać za niezasadne. W świetle art. 385¹ § 1 k.c. za niedozwolone klauzule umowne mogą być uznane takie postanowienia umowy, które nie są uzgodnione indywidualnie, kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy, oraz nie są to postanowienia, które określają główne świadczenia stron.

Z literalnego brzmienia wskazanej normy prawnej wprost wynika, że uregulowanie odnosi się do niedozwolonych postanowień umownych zamieszczonych w umowach zawieranych z konsumentami. Konsumentem w rozumieniu art. 22¹ k.c. może być wyłącznie osoba fizyczna, albowiem przepis ten definiuje konsumenta jako osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W zakresie jego zastosowania nie mieszczą się zatem takie same postanowienia w umowach zawieranych w obrocie niekonsumenckim, profesjonalnym lub nieprofesjonalnym, aczkolwiek odnotowania wymaga, że zgłaszane są w doktrynie postulaty rozszerzenia zakresu zastosowania kontroli treści wzorców na podstawie art. 385¹–385³ k.c. także na wzorce używane poza obrotem konsumenckim, przynajmniej gdy chodzi o obrót z udziałem drobnych przedsiębiorców (zob. autorzy cyt. M. Bednarek, w: System PrPryw, t. 5, 2013, s. 716 – komentarz do art. 385¹ k.c. T. I red. Pietrzykowski 2018, wyd. 9/Popiołek – legalis).

Wbrew zatem wywodom apelacji, na gruncie obowiązujących uregulowań zawartych w art. 22¹ k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c., powódka nie może zostać uznana za konsumenta, co wyłącza powoływanie się na klauzule niedozwolone w przedmiotowym umownym stosunku prawnym.

Trafnym natomiast jest zarzut naruszenia art. 58 § 1 i § 2 k.c.

Ze względu na podnoszone przez powódkę okoliczności, pomimo zasadnego uznania przez Sąd Rejonowy, że powódka zawierając umowę pożyczki z bankiem działała jako osoba prowadząca działalność gospodarczą i nie stosują się do niej przepisy o prawach konsumentów, niemniej Sąd winien był rozpoznać przedmiotową sprawę pod kątem sprzeczności czynności prawnej z zasadami współżycia społecznego, z ustawą albo mającej na celu obejście ustawy. Nie budzi bowiem wątpliwości, że czynność prawna, której treść, naruszająca równowagę kontraktową, została ukształtowana na skutek wykorzystania silniejszej pozycji przez jedną ze stron może zostać uznana za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego, a w rezultacie za nieważną na podstawie art. 58 § 2 k.c. (zob. wyr. SN z 25.5.2011 r., II CSK 528/10, L.).

Dla oceny pod kątem nieważności istotna jest zarówno treść czynności prawnej, jak i jej cel. Przez cel czynności trzeba rozumieć rezultat, jaki strony zamierzają osiągnąć, nawet jeśli nie wynika on wprost z treści oświadczeń woli,

a ma dopiero zostać uzyskany na skutek realizacji przewidzianych czynnością praw i obowiązków. Działanie w celu obejścia prawa (in fraudem legis) polega na tym, że strony podejmują czynność prawną, która, choć formalnie nie narusza żadnego ustawowego zakazu, w istocie zmierza do osiągnięcia rezultatu (celu) niedozwolonego przez ustawę. Zawierając pozór legalności, pozostaje w sprzeczności z intencją ustawy. Obejście ustawy to zachowanie podmiotu prawa, który – napotykając prawny zakaz dokonania określonej czynności prawnej – obchodzi go w ten sposób, że dokonuje innej, niezakazanej formalnie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutku związanego z czynnością zakazaną, a tym samym sprzecznego z prawem. O obejściu przepisu ustawy przez czynność prawną może być mowa tylko wówczas, gdy wszystkie strony tej czynności, która z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się temu przepisowi, w rzeczywistości (w sensie materialnym) zmierzały do zrealizowania celu przezeń zakazanego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2018 r., I ACa 620/17). Należy podkreślić, że odwołanie się do zasad współżycia społecznego ma charakter zindywidualizowany. Aby przesądzić, czy w danym przypadku sąd prawidłowo posługuje się tą klauzulą generalną, należy prześledzić szczegółowo wszystkie okoliczności sprawy, gdyż dopiero suma konkluzji prowadzi do miarodajnej weryfikacji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2018 r., I UK 381/17). O nierozpoznanie istoty sprawy można mówić wówczas, gdy sąd nie odniósł się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania, albo merytorycznych zarzutów strony, uznając bezzasadnie, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych lub procesowych unicestwiających roszczenie (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2018 r., I ACa 1709/17).

Z powyższego wynika, iż zaskarżone orzeczenie zapadło bez wyjaśnienia istoty sprawy. Nierozpoznanie istoty sprawy odpowiada sytuacji, kiedy sąd pierwszej instancji nie zbadał podstawy merytorycznej dochodzonego roszczenia albo zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania. Nierozpoznanie istoty sprawy można ująć jako niewyjaśnienie i pozostawienie poza oceną okoliczności faktycznych, stanowiących przesłanki zastosowania normy prawa materialnego, będącej podstawą roszczenia. Proces stosowania prawa przez sąd polega na ustaleniu faktów relewantnych dla rozstrzygnięcia, opisanych hipotezami norm prawa cywilnego materialnego, które znajdują zastosowanie dla zgłoszonych roszczeń. Brak rozważań w tym zakresie prowadzi do niewyjaśnienia istoty sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 2 kwietnia 2019 r., I ACa 959/18, Lex nr 2668188).

W przedmiotowej sprawie zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego, dokonania ponownej oceny żądania pozwu i rozstrzygnięcia o istocie sprawy. Pomimo, że zgodnie z treścią art. 382 k.p.c. postępowanie apelacyjne ma charakter merytoryczny i w tym znaczeniu jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, jednakże z pola widzenia nie może schodzić wymóg zachowania instancyjności, o której stanowi art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Dodać przy tym należy, że przed sądem drugiej instancji, w ramach zasady pełnej apelacji można uzupełnić postępowanie dowodowe, ale nie powinno to prowadzić do zastępowania w tym sądu pierwszoinstancyjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2014 r., sygn. V Cz 80/13, publ. LEX nr 1433618).

Rozważenie zasadności roszczenia najpierw w aspekcie naruszenia art. 58 k.c. w odniesieniu do przedmiotowej umowy pożyczki będzie determinowało dalsze wnioski co do zasadności pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 pkt 1 k.p.c.). Kwestionowanie przez skarżącą istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym ma bowiem zasadnicze znaczenie dla przesłanek art. 840 pkt 1 k.p.c.

Skarżąca formułowała w niniejszej sprawie także żądanie zapłaty wobec pozwanego banku. Przedmiot i cel powództwa przeciwegzekucyjnego oraz roszczenia o zwrot wyegzekwowanego świadczenia są różne. Przedmiotem sporu przy powództwie opozycyjnym jest wykonalność wyroku i wystąpienie zdarzeń stanowiących jego przesłanki wymienione w art. 840 § 1 k.p.c. W razie uwzględnienia tego powództwa, w tym zakresie nie może być już prowadzona egzekucja. Natomiast w postępowaniu o zwrot niesłusznie ściągniętego świadczenia, a więc które nie było zaskarżalne, przedmiotem postępowania jest np. określona kwota, a nie pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. W tym postępowaniu wykonalność tytułu wykonawczego nie ma prejudycjalnego znaczenia, gdyż w tym wypadku sąd nie bada tej kwestii, ale fakt wystąpienia zdarzenia, którego skutkiem jest wygaśnięcie zobowiązania przed jego wyegzekwowaniem, czy też ze względu na jego naturalność niemożność jego spełnienia wbrew woli dłużnika (wyr. SN z 12.2.2015 r., IV CSK 272/14, L.). Żądanie zapłaty nie zostało jednak sprecyzowane na tyle, aby poddawało się

kontroli instancyjnej, zatem wymaga ponownego zbadania w toku przeprowadzonego w tym kierunku postępowania dowodowego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien zbadać materiał dowodowy zgromadzony dotychczas, ewentualnie uzupełniony w toku postępowania sądowego na skutek aktywności dowodowej stron, w odniesieniu do przesłanek wskazanych w art. 58 § 1 i § 2 k.c. Umowa zawarta między stronami zawiera bowiem specyficzne regulacje (m.in. sposób spłaty, wysokie opłaty za zamknięcie rachunku, którego otwarcie było obowiązkowe, obligatoryjne korzystanie z usług (...) S.A.), które trzeba ocenić zwłaszcza w świetle zasad współzycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.), równowagi kontraktowej, ekwiwalentności świadczeń i ogólnie celu umowy. Oceny wymaga również powoływanie się przez skarżącą na uchylenie się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu (na skutek nieprawdziwych informacji udzielonych przez doradcę banku), a sprecyzowaniu w zakresie podstawy faktycznej wymaga żądanie zapłaty. Ponowne ustalenia faktyczne, ocenione w oparciu o dyrektywy art. 233 § 1 k.p.c. pozwolą Sądowi Rejonowemu na prawidłową ich subsumcję pod przepisy prawa materialnego. Ponadto należy zażądać od komornika akt Km 546/16, w których znajduje się przedmiotowy tytuł wykonawczy oraz załączyć pismo powódki zawierające modyfikację żądania, o którym mowa w protokole z rozprawy z dnia 21 lutego 2017 r. (k. 215), a którego nie ma w aktach sprawy.

W tym stanie rzeczy, apelacja wobec pozwanego (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. skutkowałą na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchyleniem zaskarżonego wyroku w tej części i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania.

Na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. Sąd odwoławczy pozostawił Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.